

CC XLII.

Decreta generalia pro Reformatione Regularium tam Monachorum, quam Mendicantium, cujuscumque Ordinis, & Instituti. (a)

CLEMENS PAPA VIII.

Nullus omnino pretextu cujuscumque privilegii, vel superioritatis, etiam Generalatus, a servitio Chori censetur immunis, nisi pro tempore, quo quis in proprio officii munere actu fuerit occupatus. Cum Lectoribus autem, & Prædicatoribus, Superiores iis tantum diebus, quibus eos legere, aut prædicare contigerit, dispensare possint. Idem quoque præfate valeant cum ægrotis, & studiorum causa legitime impeditis. In eos vero qui negligentes, aut inobedientes fuerint, salutari poenitentia Superiores animadvertant, ad præscriptum Regulæ, & Constitutionum, alimentis etiam si opus fuerit subtrahant.

De servitio Chori.

§. 1. Lectio Sacre Scripturæ, vel casuum conscientie bis in hebdomada, præscriptis diebus in singulis Conventibus habeatur, ad quam Fratres omnes conveniant; eaque absoluta mutua collatione circa explicatam Doctrinam sese utiliter exercent.

Lectio Sacre Scripturæ vel casuum conscientie in Conventibus.

§. 2. Quo Trid. Concilii Decreta de paupertatis Voto custodiendo fideliter observentur, præcipitur, ut nullus ex Fratribus, etiam si Superior sit, bona immobilia, vel mobilia, aut pecuniam, proventus, census, elemosinas, sive ex Concionibus, sive ex Lectionibus, aut pro Missis tam in propria Ecclesia, quam ubicumque celebrandis, aliove ipsorum iusto labore, & causa, & quocumque nomine acquisita, etiam si subsidia consanguineorum, aut piorum largitiones, legata, aut donationes fuerint, tamquam propria, aut etiam nomine Conventus possidere possit, sed ea omnia statim Superiori tradantur, & Conventui incorporentur, atque cum cæteris illius bonis, redditibus, pecuniis, ac proventibus confundantur, quo communis inde victus, vestitus omnibus suppeditari possit. Neque Superioribus, quicumque illi sint, ullo pacto liceat eisdem Fratribus, aut eorum alicui, bona stabilia, etiam ad usufructum, vel usum, administrationem, aut commendam, etiam depositi, aut custodia nomine concedere. Eorum vero, quæ ad necessitatē concessa erunt, nullus quicumque possideat, ut proprium, neque ut proprio utatur. Qui in præmissorum aliquo delinquerit, poenas nedum a Concilio Tridentino præscriptas, sed alias quoque multo graviores, Superiorum arbitrio imponendas, incurrat. Nulla quorumcumque Superiorum dispensatio, nulla licentia, quantum ad bona mobilia, vel immobilia Fratres

Paupertatis voto observando.

excusare possit, quo minus culpa, & poena ab eisdem Concilii Decretis impositæ, & ipso facto incurrendæ, obnoxii sint; etiam si Superiores asseverent hujusmodi dispensationes, aut licentias concedere posse, quibus in ea re fidem minime adhiberi volumus.

Vestitus, & suppellectili.

Cibo.

Administratione, & ratione officiorum.

Administratione bonorum Conventus.

§. 3. Fratrum vestitus, & suppellex cellarum, ex communi pecunia comparetur, & omnino uniformis sit Fratrum, & quorumcumque Superiorum, statuique paupertatis, quam professi sunt, conveniat, ita ut nihil superflui admittatur, nihil etiam quod sit necessarium, alicui denegetur. Quæcumque Fratrum vestes, sive laneæ, sive lineæ, omnique alia suppellex in aliquem commodum Conventus locum deferantur, ibique ab uno, vel duobus Fratribus huic muneri deputatis, diligenter custodiantur, ut inde Superioris arbitrio, prout unicuique opus fuerit, ministrari opportune possint.

§. 4. Omnes etiam Superiores, quicumque illi sint, eodem pane, eodem vino, eodemque obsonio, sive eadem, ut ajunt, pitantia, in communi mensa prima vel secunda, nisi infirmitatis causa impediti fuerint, vescantur; neque singulare aliquid, quo privatim quisque in cibum utatur, ullo modo afferri possit: si quis in ea re peccaverit, nihil ea die alimentis percipiat, nisi panem, & aquam.

§. 5. Superiores omnes etiam Generalis, qui redditus, aut præstationes peculiares ratione officiorum habent, eorum accepta, & expensâ in libro distincto fideliter, & diligenter adnotari curent, neque in alios usus, quam ratione officii sui necessarios, quicquam expendant. Cum vero contigerit, ipsos in aliquo Conventu commorari, eam pecunie quantitatem in commune conferant, ex qua sibi, & iis, qui secum erunt, victus ad præscriptum Regulæ, & Constitutionum suppeditetur.

§. 6. Nullus ex Superioribus locorum, administrationem honorum, aut aliarum rerum, dispensationemque pecuniarum, & reddituum sui Conventus, etiam nomine Conventus, per seipsum habere, sive exercere possit, sed universum id onus tribus Fratribus ejusdem Conventus a Generali ita demandetur, ut unus rerum, & bonorum, reddituumque colligendorum, ac exigendorum curam habeat, alter tamquam Depositarius pecunias, ac cætera ab illo collecta, & exacta fideliter afferret, alius de pecuniis, & rebus a Depositario acceptis Priori, & Fratribus, ac Conventui universo de necessariis, mandante tamen ipso Priore, non secundum proprium affectum, sed juxta caritatis regulam veluti bonus dispensator provideat; officiorum hujusmodi confusione penitus interdicta; Cæterum hi tres tam impensi, quam accepti singulis mensibus suo Priori, adhibitis etiam duobus, vel tribus Fratribus ejusdem Conventus probatoribus, rerumque usu peritis, rationem reddant; Deinde ipsimet rursus præsentibus Priore, & peritis prædi-

ctis, Generali cum advenit, denique ipse Generalis in quolibet proximo Capitulo Generali saltem coram tribus Judicibus, ab ipso Capitulo ad hoc constitutis, illorum omnium, universamque suæ administrationis tam publicæ, quam private rationem reddere teneantur; cujus etiam exemplum authenticum ex actis Capituli describatur, ad hoc, ut ad omne mandatum nostrum, vel Sedis Apostolicæ Romam transmitti possit.

§. 7. In unoquoque Conventu Fratrum, is tantum deinceps constituatur, & imposterum retineatur numerus, qui ex redditibus illis propriis, vel ex communibus conductis, vel etiam singulorum elemosynis, aliisque quibuscumque obventionibus in commune, ut præfertur, conferendis, commode possit sustentari; redditus vero, & supradicta omnia in communi loco, ac tuto, diligenter afferventur.

§. 8. Superioribus autem, nec Concilii Tridentini, aut hæc nostra decreta declarare, interpretari, aut relaxare ullo modo possint, omnino interdiciamus, & prohibemus. Decernentes irritum, &c. si quis autem contra præsumperit attentare, is eo ipso omni gradu, officioque privatus, & ad ea perpetuo inhabilis existat.

§. 9. Nullus nisi actu legat, vel prædicet, aliquo sui gradus privilegio gaudeat.

§. 10. Si alicui ex necessaria causa, Generalis judicio probanda, socius ex eodem Ordine, qui illi ministrat, concedendus erit, is nisi vigesimum quintum agat annum, & qui communi servitio sit deputatus, non concedatur, & si commode fieri potest, sit laicus conversus.

§. 11. Ut omnis scandalorum, & vagationis occasio tollatur, Conventus clausura perpetuo, ac diligenter servetur; ac propterea a Superiore Janitor constituatur, qui diligentia, ac morum integritate maxime commendetur; is janua custodienda semper assistat, eamque nemini Fratrum aperiat, nisi socium, & exeundi licentiam obtinuerit.

§. 12. Nullus e Conventu egredi audeat, nisi ex causa, & cum socio, licentiaque singulis vicibus impetrata, ac benedictione accepta a Superiore; qui non aliter eam concedat, nisi causa probata; sociumque exituro adjungat, non petentis rogatu, sed arbitrio suo, neque eundem sæpius. Licentia vero generales exeundi, nulli omnino concedantur. Contravenientes autem poena gravi, etiam carceris, ad Superioris arbitrium plectantur; eandem etiam Janitor subeat, si sciens exeundi facultatem fecerit; Cum autem quis in Conventum revertitur, Superiorem iterum adibit benedictionem recepturus, qui a socio itineris rationem, & quid rei actum sit, diligenter perquirat.

§. 13. Nullos fratres Romam venire Superiores permittant, nisi prius a Generali, vel Protectore dumtaxat licentiam in scriptis impetraverint. Si quis autem sine hujusmodi facultate Romam venire præsumperit, voce activa, & passiva biennio privatus.

Número Fratrum cujusque Conventus.

Prohibitione declarandi Concilii Tridentini Decretis, & istas reformationes.

De Prædicatoribus, & Lectoribus. Socio ex causa necessaria alicui concedendo.

Clausura.

Exitus e Conventu, & reditu.

Adventus ad Urbem.

Contrariis derogatio.

Clausule penales.

Dat. die 12. Februarii 1601. An.X.

§. 10. Non obstantibus præmissis, & quatenus opus sit, nostris de jure quæsito non tollendo, ac de unionibus committendis ad partes, exprimendoque valore, aliisque Cancellaria Apostolicæ regulis, nec non Lateranen. Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a jure permissis fieri prohibentis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non dictarum Ecclesiarum Burgi Sancti Donini, & Cremonen. juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, nec non Episcopo Cremonen., ac Præposito, & Capitulis prædictis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis, efficacissimis, & insolitis clausulis, nec non irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de ejusdem Apostolicæ potestatis plenitudine, & consistorialiter, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores hujusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hæc paginam nostræ suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, separationis, dismembrationis, exemptionis, liberationis, concessionis, assignationis, applicationis, appropriationis, indulti, elargitionis, statuti, ordinationis, reservationis, assignationis, decreti, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem &c.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo primo, pridie Idus Februarii Pontificatus nostri Anno X.

(a) Sic efformatum a Chemino Summarium obsequii causa non immutavi. Sed ex §. 3. & 29. satis manifeste apparet, hæc Constitutionem esse peculiarem pro Ordine Servitarum.

vatus existat, subiturus etiam alias arbitratu Superiorum infligendas poenas. Quae item omnia adversus eos, qui supradictos admiserint, & receperint, sine ulla exceptione locum habeant.

§.14. Habeat Superior clavem ita fabricatam, ut cum sibi videtur, cellas omnes referare possit; & propterea nullam cellam, etiam noctu ita claudat, quin semper a Superiore possit aperiri.

§.15. In medio Dormitorii totam noctem lampas colluceat.

§.16. Nullus etiam Superior, cellas, sive in claustris, sive alibi separatas a communi Dormitorio habeat, sed unusquisque unica cella, eadem cum ceteris aliorum fratrum conjuncta, nudis omnino parietibus, ac lecto, & mensa humilibus, uniformique suppellectili, ut praefertur, quemadmodum Religiosos decet, contentus sit. Possit tamen Generalis alicui ex Superioribus Conventuum, si eorum muneris, & officii necessitatem id exigere cognoverit, alteram etiam cellam concedere. Cella sive adicula, quae extra Dormitorium separatim sunt, ad officinas, aut alias ad communem usum, & commoditatem Conventus redigantur. Sigillatim suo quisque lecto cubet, neque ullibi duo eodem lecto dormire possint, qui omnes ad certam formam redigendi erunt. In privatis cellis nulli carmini permittantur, sed omnes obstruantur statim, cardinibus etiam e parietibus convulsis, ut res illa non ad tempus facta, sed perpetuo duratura videatur, cellis tamen Generalis, aut alterius Superioris, ac Praedicatoris exceptis.

§.17. Conventus fenestrae omnes, quae in vias publicas, aut in vicinas laicorum aedes prospiciunt, muro ita obstruantur, ut omnino is prospectus impediatur.

§.18. Valetudinarium in singulis Conventibus certo, ac salubriori loco constituitur, quod pro loci situ, ac fratrum numero, quoad fieri poterit, commodissimum esse possit, in quo fratres omnes, cum aegrotabunt, curentur, nec inde nisi recuperata sanitate abire permittantur. Qui vero infirmorum cura praepositi sunt, omni sedulitate, ac charitate operam suam praestabunt, ac curabunt, ne quid aegrotis omnino desit, quod ad sanitatem recuperandam pertineat.

§.19. Incatur ratio, qua, sublatis licentiis, ac facultatibus hactenus quibuscumque concessis, degentes extra Conventus claustra ad ea quamprimum revocentur; nec de cetero, nisi ex gravissima causa a Sede Apostolica probanda, huiusmodi facultates concedi possint.

§.20. Nulli in posterum ad habitum, aut professionem admittantur, nisi in Conventibus per Sedem Apostolicam in qualibet Provincia deputandis.

§.21. Curent Superiores, ut constituto interdicens largitiones munerum, & praescribens hospitalitatis formam, ab omnibus in quolibet Conventu inviolabiliter observentur.

§.22. Ut omnis officiorum ambitus occasio pracludatur, caveant omnes a directa, vel indirecta vocum, seu suffragiorum procuracione tam pro se ipsis, quam pro aliis, tum in Capitulis locorum, tum in ceteris, praesertim Generalibus Capitulis, aut Congregationibus, seu alibi. Quicumque fecerint, praeter alias poenas, & censuras hactenus contra huiusmodi ambientes inflictas, quas in suo robore permanere volumus, in poenam privationis officiorum, quae obtinent eo ipso incidant, & ad futura quaecumque pariter inhables habeantur: super quo cum eis dispensari a nemine possit nisi a nobis, vel successoribus nostris, & pro qualitate culparum gravius etiam plestantur. Porro supradictas omnes poenas ad complices, ac simpliciter scientes, & non revelantes extendimus.

§.23. In Superiorum, & Officialium omnium electionibus, forma praescripta a Sacro Concilio Tridentino, & Ordinis Constitutionibus inviolabiliter serventur, iurentque Electores secundum veritatem cuiusque conscientiae, probiores, ac magis idoneos se electuros; ac propterea, priusquam ad electionem deveniant, in primis, & ante omnia praesententur Constitutiones de qualitate, & requisitis eligendorum. Ad officia gradus, & Praelaturas, illi praecipue eligantur, qui possint, & consueverint regulas Ordinis, & Constitutiones observare, praesertim quae pertinent ad servitium Chori, ac vestitum, & victum communem.

§.24. Eligantur in Capitulo Generali, vel Provinciali aliquot graves, & periti ex fratribus cuiuslibet Provinciae, saltem tres, qui admittendos ad praedicationem Verbi Dei, vel ad audiendas confessiones etiam ipsorum Fratrum, ac Lectores publicos diligenter simul examinent, priusquam probentur, & ad huiusmodi ministeria admittantur. Horum etiam cura sit examinare, & probare tam quoad doctrinam, quam quoad mores, promovendos ad quoscumque ordines; in quo servetur decretum Congregationis Interpretum Sacri Concilii Tridentini, hac de causa nuper editum, & promulgatum.

§.25. Illud porro Superiores omnes in Domino admonemus, ut memores sint rationis, quam in novissimo die reddituri sunt pro grege sibi commisso, ac propterea omni studio invigilent, ut quae in eorumdem Ordinis Regulis, & Constitutionibus de oratione mentali, silentio, jejuniis, Capitulo culparum, aliisque spiritualibus exercitiis prudenter, ac pie sancita sunt, ea omnia, & singula ad unguem observentur; intelligentque super his veluti fundamentis omnium Religionum aedificia construenda, & amplianda esse, quae ut faciliorem exitum sortiantur, & fructus uberiores in animis fratrum producant, valde opportunum erit, si in quolibet Conventu singulis hebdomadis habeatur sermo de religiosa disciplina, regularique observantia.

§.26. Quo vero omnia ordinate peragantur, appendatur tabella in loco conspicuo

Visitatione Cellarum.

Lampade in Dormitorio. Cella, & suppellectili.

Fenestris Conventus.

Infirmeria.

Degentibus extra claustra.

Receptione Novitiorum.

Hospitalitatis observantia & largitione munerum.

Ambitu.

Superiorum, & Officialium electione.

Probatione Praedicatorum, Lectorum, Confessorum, & promovendorum ad ordines sacros.

Observantia regulam, & constitutionum.

Tabella muneris dictum. explende.

quo uniuscuiusque Conventus, in qua distincte adnotetur, quid singulis horis cuiusque diei quilibet frater praestare debeat, ut certo quoque signo praemonitus, majori animi preparatione suo muneri satisfacere possit. Quae Ordinis Constitutiones his decretis non adferantur, inviolate custodienda erunt.

Poenae inobedientium.

Prohibitione has Reformatione declarandi.

Tempus ad patendum praesentium.

Publicatione eardem.

Dat. die 27. Julii 1600.

Declaratio circa licentias veniendi ad Urbem. Et poenam privationis contrafacientibus inlicitam.

Dat. die 20. Martii 1601. An.X.

Causa huiusmodi decretorum.

rumque Superioribus adamussum exequenda praecipit, nihil fuit, vel re ipsa sanctius, vel necessitatis occasione opportunius, vel religiosa utilitatis ratione optabilius, quam ut vetus, & regularis disciplina viris Religiosis salutaris, ac necessaria, ubi collapsa est, instauraretur, & ubi conservata est, perpetuo custodiat, ut nihil esset, quod obedientiae, paupertatis, & castitatis, ac peculiarium votorum observantiam, nec non communem vitam, victum, & vestitum impediret, aut per calumniam inficeret. Cum autem compertum sit a fratribus Ordinis Servorum, Superiorum incuria saluberrima Sanctissimi Pastoris decreta penitus neglecta esse, ut huiusmodi incommodo occurratur, Congregatio Visitationis, Reformationis Apostolicae ejusdem Ordinis Priori Generali nuper electo, ejusque pro tempore Successoribus in virtute sanctae obedientiae, & privationis officii poena proposita praecipit, ac mandat, ut statim praedicta Decreta Pontificia inter ipsius Ordinis Constitutiones redigi, & ab omnibus suis fratribus observari, ac praeter illa, quae decretis ipsis praescripta sunt, haec quae sequuntur, speciali Sanctitatis Suae mandato constituta, inviolabiliter, ac perpetuo observari curent.

§.27. Quibus horum Decretorum capitibus certa poena praescripta non est, arbitrio Generalis, vel alterius immediati Superioris infligatur.

§.28. Ut autem haec Decreta (donec alia, quae ad pleniorum supradicti Ordinis reformationem faciant, edantur) ab omnibus observari possint, districte praecipimus Generali, ac omnibus aliis quibuscumque Superioribus, ad quos hoc spectat, ut curent, ac efficiant, ea omnia inter alias eorumdem Ordinis Constitutiones perpetuo valituras redigi, interdicit omnino eorum singulis facultate illas declarandi, & adversus eas unquam dispensandi. Alioquin, sciant se in poenam Generalatus, & officiorum privationis, ac inhabilitatis perpetuae ad alia quoque munera, ipso facto, & sine ulla exceptione respective incidisse.

§.29. Ne vero praetextu dilatae publicationis eorum observatio quoquo modo differri possit aut impediri, volumus, ut post illorum publicationem in Conventu Sancti Marcelli de Urbe factam, Generalem, aliosque Ordinis Superiores, ceterosque quoscumque fratres praesentes, statim, reliquos vero absentes citra Montes, unius mensis, ultra Montes, trium mensium spatio ita ardeat, ac si eorum singulis personaliter intimata fuissent.

§.30. Insuper mandamus, quod Generalis in singulis Conventibus citra Montes unius mensis, ultra vero Montes trium mensium cursu Decreta supradicta publicari faciat, sub poena privationis Generalatus, aliisque arbitrio nostro imponendis.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die vigesima quinta mensis Julii, millesimo quingentesimo nonagesimo nono.

§.31. Decretum illud, quo Fratres Romanam petere cum Generali, & Protectoris licentia dumtaxat permittitur, Sanctitas Sua extendi ad Provinciales decrevit, ita ut Provincialis ipse ex causa communi totius Provinciae dumtaxat facultatem huiusmodi facere valeat. Declaravitque poenam privationis vocis activae, & passivae contrafacientibus inflictam, Sanctitati Suae reservatam esse, interdicit omnino eorum Superioribus singulis, etiam Generali, ac Protectori facultate illam moderandi, ac relaxandi.

Datum Romae die 20. Martii 1601.

§.28. Ut autem haec Decreta (donec alia, quae ad pleniorum supradicti Ordinis reformationem faciant, edantur) ab omnibus observari possint, districte praecipimus Generali, ac omnibus aliis quibuscumque Superioribus, ad quos hoc spectat, ut curent, ac efficiant, ea omnia inter alias eorumdem Ordinis Constitutiones perpetuo valituras redigi, interdicit omnino eorum singulis facultate illas declarandi, & adversus eas unquam dispensandi. Alioquin, sciant se in poenam Generalatus, & officiorum privationis, ac inhabilitatis perpetuae ad alia quoque munera, ipso facto, & sine ulla exceptione respective incidisse.

§.29. Ne vero praetextu dilatae publicationis eorum observatio quoquo modo differri possit aut impediri, volumus, ut post illorum publicationem in Conventu Sancti Marcelli de Urbe factam, Generalem, aliosque Ordinis Superiores, ceterosque quoscumque fratres praesentes, statim, reliquos vero absentes citra Montes, unius mensis, ultra Montes, trium mensium spatio ita ardeat, ac si eorum singulis personaliter intimata fuissent.

§.30. Insuper mandamus, quod Generalis in singulis Conventibus citra Montes unius mensis, ultra vero Montes trium mensium cursu Decreta supradicta publicari faciat, sub poena privationis Generalatus, aliisque arbitrio nostro imponendis.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die vigesima quinta mensis Julii, millesimo quingentesimo nonagesimo nono.

§.31. Decretum illud, quo Fratres Romanam petere cum Generali, & Protectoris licentia dumtaxat permittitur, Sanctitas Sua extendi ad Provinciales decrevit, ita ut Provincialis ipse ex causa communi totius Provinciae dumtaxat facultatem huiusmodi facere valeat. Declaravitque poenam privationis vocis activae, & passivae contrafacientibus inflictam, Sanctitati Suae reservatam esse, interdicit omnino eorum Superioribus singulis, etiam Generali, ac Protectori facultate illam moderandi, ac relaxandi.

Datum Romae die 20. Martii 1601.

Sequuntur Decreta pro Reformatione Ordinis Fratrum Servorum Beatae Mariae.

§.27. Quibus horum Decretorum capitibus certa poena praescripta non est, arbitrio Generalis, vel alterius immediati Superioris infligatur.

§.28. Ut autem haec Decreta (donec alia, quae ad pleniorum supradicti Ordinis reformationem faciant, edantur) ab omnibus observari possint, districte praecipimus Generali, ac omnibus aliis quibuscumque Superioribus, ad quos hoc spectat, ut curent, ac efficiant, ea omnia inter alias eorumdem Ordinis Constitutiones perpetuo valituras redigi, interdicit omnino eorum singulis facultate illas declarandi, & adversus eas unquam dispensandi. Alioquin, sciant se in poenam Generalatus, & officiorum privationis, ac inhabilitatis perpetuae ad alia quoque munera, ipso facto, & sine ulla exceptione respective incidisse.

§.29. Ne vero praetextu dilatae publicationis eorum observatio quoquo modo differri possit aut impediri, volumus, ut post illorum publicationem in Conventu Sancti Marcelli de Urbe factam, Generalem, aliosque Ordinis Superiores, ceterosque quoscumque fratres praesentes, statim, reliquos vero absentes citra Montes, unius mensis, ultra Montes, trium mensium spatio ita ardeat, ac si eorum singulis personaliter intimata fuissent.

§.30. Insuper mandamus, quod Generalis in singulis Conventibus citra Montes unius mensis, ultra vero Montes trium mensium cursu Decreta supradicta publicari faciat, sub poena privationis Generalatus, aliisque arbitrio nostro imponendis.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die vigesima quinta mensis Julii, millesimo quingentesimo nonagesimo nono.

§.31. Decretum illud, quo Fratres Romanam petere cum Generali, & Protectoris licentia dumtaxat permittitur, Sanctitas Sua extendi ad Provinciales decrevit, ita ut Provincialis ipse ex causa communi totius Provinciae dumtaxat facultatem huiusmodi facere valeat. Declaravitque poenam privationis vocis activae, & passivae contrafacientibus inflictam, Sanctitati Suae reservatam esse, interdicit omnino eorum Superioribus singulis, etiam Generali, ac Protectori facultate illam moderandi, ac relaxandi.

Datum Romae die 20. Martii 1601.

Sequuntur Decreta pro Reformatione Ordinis Fratrum Servorum Beatae Mariae.

De officio divini recitatione.

EX iis, quae S. D. N. Clemens Papa VIII. ad Regularium Monasteriorum rectam gubernationem instituit, & decrevit, eo-

§.34. Prior curet, ut Ecclesia diebus festis

Ecclesis aperiendis, & claudendis, & allocatione fratrum prohibita tempore divinorum officiorum.

festis hora competenti pro locorum consuetudine claudatur, & aperiatur; cum autem eam patere necesse fuerit, Sacrificia, vel alius probata vita semper adfit, qui indigna ibi fieri prohibeat, peractis Divinis Officiis fores Ecclesie feriatis diebus omnino claudantur, nec nisi ex prescripto Const. aperiantur, quod etiam de foribus Monasterii cautum intelligatur. Provincialis in visitatione poenam privationis officiorum transgressoribus imponet. Caveant autem fratres, ne quacumque de causa tempore Divinorum Officiorum, personas aliquas in Ecclesia, vel ad illius, Sacrificie, aut Monasterii januas, nisi de licentia Prioris alloquantur, sub poena unius publicae disciplinae.

Exitu a Monasteriis.

§.35. Neque Prior poena suspensionis ab officio eo ipso incurrenda per sex menses proposita, quemque fratrem solum, aut cum socio extra claustra, in via aut adibus Monasterii proximis tunc temporis, aut alias commorari permittit.

Delinquentibus non recipiendis.

§.36. Neque bannitos, criminosos, & delinquentes, seu decoctores in Conventu retineat, aut retineri patiatur, sub poena privationis officii perpetuo eo ipso incurrenda; eandemque poenam subeat, qui aliquem ex praedictis, etiam annuente Priore, in cella aliqua Conventus exceperit.

Confugientibus.

§.37. Confugientes vero ad Ecclesiam, & ad alia eorum loca sacra, Superiores teneantur, quamprimum commode poterint, deferre Episcopo, seu alii loci Ordinario.

Scholis puerorum non admittendis.

§.38. Nullus puerorum secularium, etiam clericorum Scholam Grammaticae, aut cuiuscumque artis liberalis intra Monasterium sub poena amissionis utriusque vocis ipso facto incurrenda exerceat, seu aliquem ipsorum doceat, quam poenam etiam Prior, qui id permiserit, incurrat. Nec extra Conventuum septa quicquam docere liceat, nisi de Sedis Apostolicae licentia, eadem poena proposita.

Extraneis non permittendis.

§.39. Prior nullo modo, neque praetextu servitutis Ecclesiae, in Monasterio extraneum quemquam commorari ad edendum, vel ad discendum, sive aliud quidpiam agendum permittat, poena illi suspensionis ab officio per sex menses ipso facto proposita.

Lectorum electione.

§.40. Verum nemo recte legendi munus suscipiat, nisi is, qui duplici doctrina discipulos sibi subiectos instruat, scientia nempe, & innocentiae conservatione. Idcirco deinceps huic muneri praeficiatur is, cuius probitas, ac mores Seniorum patrum testimonio commendentur, ac diligenti adhibito examine de vite innocentia, & doctrina, a Priori generali facultatem in scriptis habeat, qui in Lectoribus, & Magistris constituendis non ingenii solum, & eruditionis, sed etiam regularis disciplinae mortificationisque rationem habeat.

Bacchalaureatus gradibus conceden.

§.41. Ad Bacchalaureatus gradum nemo deinceps promoveatur, nisi spectata vite, religionis, & disciplinae regularis observantia, qua in re diligens fiat a Generali sive Vicario, Provinciali, & socio

in Visitationibus inquisitio per secretum examen, cum iuramento Prioris, & Fratrum eius Conventus, in quo proximo triennio commoratus fuerit, ac nisi conclusiones publice egregie sustinuerit, circa illas prius sigillatim a Generali, sive ab eo deputandis interrogatus, ac idoneus repertus ad eas honorifice sustinendas, nec item eo gradu aliquis decoretur, quem scientia, & aliarum virtutum spes magisteratus honore dignum non ostendat. Quae omnia in actis referantur, ac in literis patentibus exprimantur, & si secus factum fuerit, promotio ipso iure nulla sit, ac promoventes poenam privationis officii ipso facto incurrant. Quod etiam in promovendis ad Magistratum, eisdem propositis poenis, strictius servari decernitur.

Studentibus recipiendis.

§.42. Nullus in Studentium numero adscribatur, nisi bona indole, ac probis moribus excoltus, habita fide cum iuramento a Priore, & Fratribus conventus, in quo majori ex parte residerit, ac nisi Grammaticam adeo calleat, ut latine expedite loquatur, ac ad Latinos auctores approbatos intelligendos aptus existat, cuius quidem intelligentiae periculum ita fiat, objiciantur examinando duo auctores nempe ex difficilioribus, ex quibus caput unum saltem ex improviso per alia verba latina interpretetur; poena privationis vocis utriusque ipso facto incurrenda per biennium, ipsis adscribentibus, si secus fiat, proposita. Neque aliquis ad Philosophiam audiendam nisi probe in Dialectica versatus, neque ad Theologiam, nisi Physica plene instructus, admittatur.

Libris praevis non recemendis in studiis.

§.43. In Studiis vero praesertim humanioribus, nullus liber adhibeatur, ex quo mores depraventur, & vite innocentiae periculum imminet.

Qui & quando legere debeant.

§.44. Regens Bacchalaureatus Conventus, & Magister Studii quotidie legant spatium unius hora, diebus Festis, & die Jovis, si Festum nullum in hebdomada occurrat, exceptis, a secunda Dominica post Pascha, usque ad 15 Julii, a prima die Septembris, usque ad 20. diem Decembris, atque a prima die Januarii, usque ad Septuagesimam. Quibus diebus nulli Studentium abesse liceat, neque de licentia Provincialis, quavis de causa sub poena privationis studii, ipso facto incurrenda. Ea vero ratione legent, ut Regens toto triennio tres priores libros Magistri sententiarum ex sententia D. Thomae interpretetur (quarto singulis diebus festis post Vesp. ab eodem explicato) teneaturque saltem semel in hebdomada lectionem ex Metaphysica, vel ex libris Ethicorum Aristotelis, prout sibi magis expedire videbitur, habere. Bacchalaureus Conventus libros Phys. de Caelo, Generatione, & de Anima, iis omissis, quae ob facilitatem omitti solent, eodem tempore explicabit. Magister Studii totam Logicam, hoc est librum Praedicab. Praedicam. Perihermenias, & Post. exacte; Priorum vero, Elencorum, Topicorum per compendium declarabit. Conclusiones singulis die-

Silentio in disputationibus.

diebus, quibus legitur, ex Theologia, Philosophia, & Logica ab unoquoque Studentium ex Ordine sustineantur, aliis de more per vices arguentibus.

Regens omnia studia visitet.

§.45. Nec liceat alicui ad evitandam confusionem, nisi Bacchalaureo, qui partes sustinentis adjuvabit, & Magistro studii, qui partes arguentis fovebit, aliquid, nisi de Regentis licentia, dum disputatur, dicere.

Qui & quando predicare possint.

§.46. Regens ter in anno, expletis Lectionibus, per literas quid, & quantum lectum fuerit, Priori generali significare teneatur, qui semel in anno studia omnia visitet, Studentesque singulos, ejectionis iis qui non profecerint, per se, vel per alium idoneum examinare debebit.

Theologiae tractatum semel in hebdomada habenda.

§.47. Nullus ad praedicandum, nisi Magister, aut Bacchalaureus mittatur: possit tamen Generalis aliquem ex Studentibus in Sacra Theologia diu versatum, & ad id munus diligentem examine idoneum repertum mittere tempore dumtaxat Quadragesimali, aliis vero temporibus nulli, neque Bacchalaureo, neque etiam Regenti liceat, neque etiam in propria Ecclesia praedicare, ne statuta Lectiones deserantur, aut intermittantur.

Professus studiorum a Priori generali recognoscendus.

§.48. Et quia sacrarum, & humanarum literarum studia cum pietate, bonitate, & virtutum omnium exercitatione conjuncta esse debent, ideo semel in hebdomada, die a Priori generali constituto, de Theologia practica habeatur tractatio, in qua praecipue de virtutibus, quibus alimur in vita spirituali, & de vitis oppositis, quae tamquam morbos animae caveamus, agatur.

Bacchalaurei quoque examinandi.

§.49. Quotannis certo fato tempore, a Priore generali singulorum Studentium progressus recognoscantur, cui recognitioni, praeter Priorem Conventus, & Lectores, etiam Provincialis interfit, seu alius a Generali delectus: ii de omnibus, quae circa studia providenda erunt, & praecipue de promovendis discipulis ad Superiores classes, & de Lectoribus, & Regente, ac ipsismet Studentibus mutandis, cum Priori generali communicent, neque circa studia aliquid statuatur sine ejusdem Patris Generalis consensu.

Lectione sacrae Scripturae, vel casuum conscientiae, quae liber hebdomada habeatur.

§.50. Generalis in visitatione, Bacchalaureos quoscumque diligentissime examinabit, & si quos minus idoneos invenerit, itaut sufficienti ad hujusmodi gradum eruditione careant, illos pro ignorantiae modo, aut suspendet, aut privabit. Quod etiam circa alios Studentes observetur.

§.51. Curet Prior cuiuscumque Conventus, ut Lectio Sacrae Scripturae, vel casuum conscientiae, ex prescripto Decreti Apostolici singula hebdomada habeatur. Neque ipse Prior ab hujusmodi lectione alicum abesse permittit. Lectio autem cum collatione non minus spatium unius horae durabit, teneanturque singuli Sacerdotes circa propositas a Lectore dubitationes interrogati, quid sentiant ex ordine respondere, quibus etiam liceat circa materiam

praestam dubitationes excitare, iisque Lector satisfacere teneatur, ac propterea summam saltem aliquam casuum conscientiae habere singuli debebunt. Si Lector non legitime impeditus a legendo per hebdomadam cessaverit, voce activa, & passiva per annum privatus existat, si per aliam hebdomadam in munere suo obeundo defecerit, per biennium eandem subeat poenam. Si in contumacia per tertiam hebdomadam feterit, ultra vocis activae, & passivae privationem, per quinquennium jure legendi suspensus sit. Si fratres vero studio adscripti Lectioni non adfuerint, pro prima, & secunda vice in Refectorio panem, & aquam publice edant. Si tertia deliquerint, voce activa, & passiva per triennium, alifque etiam poenis, arbitrio Provincialis plestantur.

Prioris eligendi qualitates.

§.52. Ut autem fratres omnes in conscientiae casibus magis versati fiant, nullus deinceps in Priorem eligatur, qui non prius ad confessiones audiendas admittus fuerit, aut saltem spatium sex mensium proxime futurorum, ab Episcopo loci, in quo Prior est electus, admitti se curaverit, alias officium illius ipso jure vacare intelligatur.

Et Confessoris.

§.53. Neque aliquis ad confessiones audiendas, antequam praesentetur Ordinario, minor triginta annis a Generali admittatur, & qui prius rigoroso examine circa doctrinam mores, & disciplinam, a Provinciali, & duobus Magistris, onerata ipsorum conscientia, non fuerit approbatus.

Vestimentorum festum qualitates.

§.54. Bti vestitus exterioris, qui unus esse debet, sicuti una est Religio, & interioris qualitas in Constitutione Ordinis cap. xix. satis exprimitur, quia tamen quorundam temeritas, & regularis disciplinae contemptus ita inolevit, ut potius laici, quam religiosi ex habitu videantur, Priores Conventuum sub poena privationis officii, ac inhabilitatis ad alia officia ipso facto incurrenda praecipitur, ut omni abusu sublato, vestes fratrum tam interiores, quam exteriores ad praescriptum Constitutionum corrigant, itaut tunicae talares sint, non longiores neque breviores, neque apertae, nisi ante pectus, manicae non rugosae, zona non nisi coriacea, caligae tantum albae, vestes interiores albi aut nigri, non mixti, aut alterius coloris, camisia laevis, lineae vero (quae non nisi ob infirmitatem permittuntur) omnino exterioris non appareant. Cappe non sint rugosae, pilei uniformes, non eminentes, bireta non sint angularia, sed potius rotunda, quae intra claustra tantum a Paschate Resurrectionis, usque ad Festum omnium Sanctorum permittantur, pallia, quibus non nisi cum pluit, ac in itinere utendum est, simplicia, habitus per Urbem semper integer, omnis denique ornatus sericus, argenteus, aut aureus, & color in omni re, quamvis minima, praeter in Constitutione expressum, omnifque luxus, & superfluitas tollatur, poena fratibus non excundi septa Monasterii per sex menses proposita. Nullus praeterea, quamvis Magister quacumque de causa annulos aureos,

aureos, aut argenteos, vel alterius materiae in digitis gestare praesumat sub poena privationis vocis utriusque ipso facto incurrenda, quam poenam Prior remittere non valeat, teneaturque semel saltem in mense cellas, & indumenta fratrum quorumcumque diligenter visitare, neque ullo modo aliquid sericum, vel ad arcendum sudorem in biretis aut pileis, aut in alia quavis re permittet. Nemo item barbam sibi circa maxillas, & mentum abradi faciat, sed illam prout natura protulit, deferat, neque capillos circa tempora prominentiores, aut longiores gestet, quam in occipite, sub poena privationis vocis utriusque ad arbitrium Generalis: poena quoque Priori qui permiserit, privationis proposita, Provincialis etiam diligenter in visitationibus perquiret, an Priores circa praedicta aliquid adversus Const. permiserint, ac eos qui in culpa fuerint, officio privabit. Quod si Generalis Provinciale quoque in re hac negligentem fuisse deprehenderit, possit illum ab officio suspendere, aut etiam pro culpa qualitate privare. Cura sit Prioris Generalis, abusus omnes tollere, & maxime in literis familiaribus describendis, ut non seculari, sed Religioso more se invicem tractent, aliqua praescripta forma, quae humili Religionis statui conveniat.

Syndici officio.

§.55. Syndicus omnem pecuniam ad manus fratrum quomodolibet pervenientem, in libro redditus, in quo alia Conventus pecuniae adnotari solent, describet, atque cum pecuniis Conventus prorsus confusam Depositario servandam tradet, ut inde communis victus, & vestitus, ut praefertur, suppeditetur, aliisque fratrum necessitatibus de Prioris licentia succurratur juxta Decretum Sanctissimi D. N.

Eleemosynas &c. assignandis Priori, vel Syndico.

§.56. Confessarii, Praedicatores, & Lectores, sub poena privationis vocis adire, & passivae ad biennium ipso facto incurrenda, eleemosynas, salaria, sive mercedes integras Priori, sive Syndico cum aliis bonis Conventus confundendas assignare teneantur: teneantur tamen Superiores eorum Religiosis necessitatibus praecipue, & ea qua decet charitate, & providentia supplere, & providere.

Cibum, vel potum nemo sumat ante commensationem.

§.57. Nemini liceat ante refectionem communem, & benedictionem, praesertim in Refectorio aliquid comedere, aut bibere: qui secus fecerit, aut disciplina publica plestatur, aut cibo ea vice careat, quas poenas Prior sub poena suspensionis ab officio, Provincialis, seu Generalis arbitratu infligenda, irrogare teneatur.

Neque secularibus negociis se immisceat.

§.58. Ne Deo militantes secularibus negociis implicentur, omnibus, & singulis fratribus cujuscumque gradus existant, inhibetur, ne quis alicujus Principis, aut nobilis viri, vel alterius etiam consanguinitatis praetextu, Procurator, aut negociorum gestor sit, nec in negociationibus ullo modo, aut mercaturis, interpretis sive mediatoris vices, aut aliud seculare negocium gerat, poena privationis activae, & passivae vocis incurrenda illi propo-

ta, praeter alias, arbitrio Generalis irrogandas.

§.59. Nullus frater quovis praetextu arma cujuscumque generis gestare, vel apud se retinere, etiam sibi in custodiam ab aliis tradita, sub poena vocis utriusque eo ipso amittenda per annum, ac per sex menses e Monasterio non exeundi praesumat, quod si arma ex prohibitis uti sunt, sclopi rotarii, fuerint, poenam triremium per triennium eo ipso incurrat, quam poenam Provincialis, omni excusatione remota, sub poena privationis officii exequi teneatur. Prior autem qui scienter permiserit, officio omnino privetur.

Arma gestare non praesumat.

§.60. Caveat autem Prior, ne sub poena privationis officii ipso facto incurrenda fratribus exeundi licentiam, nisi ad praescriptum Constitutionum, hoc est nisi bis in hebdomada, ac nisi genuflexis, benedictionemque petentibus, & cum socio concedat, nec quemquam diebus exire permittet, nisi ob casum necessitatis, qui differri non possit.

Bis tantum in hebdomada ex Conventu exeundum.

§.61. Decretum SS. D. N. de fenestris, quae in vias publicas, aut in vicinas laicorum ades prospiciunt, muro obstruendis, quamprimum executioni mandetur, & si lux aliunde non possit, saltem ita obturentur, sive fixe aptentur, ut nulla ratione a vicinis fratres videri queant. Priori poena privationis officii proposita, si secus factum fuerit.

Fenestris Conventus obturandis.

§.62. Prior cujuscumque Conventus non Collegiati, expleto biennio in Conventum Collegiatum reducatur, nisi ad alterum biennium ejus officium pro loci utilitate contingat prorogari. Familia vero ultra biennium in hujusmodi Conventibus commorari non permittatur, sed in aliquo Collegiato, ubi disciplina regularis vigeat, omnino collocetur, neque Prior aut quicumque ejusdem familiae frater possit in Conventu non Collegiato, nisi post sex annos collocari. Provincialis autem, qui hujus decreti temerarius extiterit violator, per annum ab officio suo noverit se suspensum, quam etiam poenam Prior ipse Generalis, si contra fecerit omnino luat.

Prioris, & Fratrum commemoratio in eodem Conventu.

§.63. Fratres ab eo Conventu, in quo degunt, ad alium absque Prioris licentia in scriptis cum termino ad redeundum praefixo, sub poena carceris non transcant, poena suspensionis ab officio per mensem Priori, qui hujusmodi licentiam non perquisierit, & legerit, aut aliquem sine illa, & Breviario, aut Corona, si Laicus fuerit receperit, proposita.

Transitu fratrum de Conventu ad Conventum.

§.64. Prior non modo Tabellam, Decreto Apost. praescriptam, in qua horarum distributio contineatur, appendi curabit, sed & sub poena suspensionis, vel etiam privationis officii, quam Provincialis relaxare non possit, quae de silentio in Constitutione praecipitur, omnino servari faciat, fratresque sub eadem poena strepitanes, aut mutuo contententes vel etiam obscena verba proferentes, minasque alii intentantes, publica disciplina, aut relegatione Monasterio,

Silentio, & aliis.

nafterio, vel etiam carceratione, pro modo culpe puniantur.

Die 22. Augusti.

Datum Romae, die 22. Augusti 1604.
Antonius Seneca Refor. Apost. Secr.

Tituli, qui fratribus in scribendis literis, permittuntur.

Forma scribendi alii fratribus.

§.65. Nos Frater Philippus Prior Generalis, Decreto Sacrae Congregationis Visitationis, & Reformationis Apost. inherentes, omnibus, & singulis Ordinis nostri Fratribus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub poena privationis vocis utriusque per annum ipso facto incurrenda praecipimus, ne posthac in scribendo, aut etiam loquendo quemquam quamvis Generalem, Dominum suum, aut patronum vocari, aut se alicujus servitorem, sive servum dicere praesumat. Sed pro personarum conditione patris, aut fratris, aut filii, vel etiam servi in Domino nominibus utantur. Neque in scribendo aliquem multum Reverendum, praeter Procuratorem Ordinis Generalem, Vicarium Generalis, & Provinciale, nec Reverendum nisi Priorem, & Magistrum, neque Venerabilem, nisi Sacerdotem quadragenarium, ac Baccalareum nominare velint, sub eadem poena.

CCXLII.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Philippus III. Hispaniarum Rex absolvitur a quacumque censura, quod proventus ex Cruciatu, subsidio, excusato, & prima Decima, in alios, quam eos, quorum intuitu concessi sunt, usus converterit, & hujusmodi Indulta ad alia pia opera extenduntur.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum Regi Catholico.

CLEMENS PAPA VIII.

Charissime in Christo fili noster, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Exordium.

Propensa nostra in Majestatem Tuam charitas facit, ut securitati conscientiae tuae, quantum cum Domino possumus, libenter consulamus, ac ea Majestati tuae concedamus, per quae gratis, & indultis a Nobis, & Apostolica Sede tibi concessis liberius frui valeas.

Regis petitio.

§.1. Exposuit siquidem Nobis Tuo nomine dilectus filius nobilis vir Antonius Dux Sveviae, Tuus apud Nos, & Apostolicam Sedem Orator, quod cum indulgentiae, & gratiae spirituales, & temporales, quae a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris clar. mem. Philippo genitori Tuo, & aliis Hispaniarum Regibus Catholicis Antecessoribus Tuis, eorumque subditis concessae, & ab ipsis Praedecessoribus, ac a Nobis pluries etiam pro Majestate Tua, ac subditis tuis prorogatae fuerunt, intuitu, & occasione expeditionis contra Turcas, Mau-

ros, & Saracenos concessa fuerint, Tu cuperes easdem indulgentias, & gratias ad expeditiones etiam contra alios quoscumque Infideles, ac etiam Hereticos, Schismaticos, & Catholicae fidei hostes extendi, & praeterea cum in concessione subsidii quadrigentorum viginti millium ducatorum eisdem Regibus per eisdem Romanos Pontifices facta, & per Nos etiam pro Tua Majestate pluries prorogata ordinatum reperitur, ut ex proventibus inde percipiendis sexaginta triremes sustentari deberent: cum proventus hujusmodi ad tot triremes sustentandas non sufficiant: Tu pariter cuperes super hoc a Nobis opportune provideri. Ac demum quia interdum necessitatibus ita exigentibus proventus ex supradictis, & primae decimae gratis perceptos non in supradictos, sed in alios quam eos, quorum intuitu concessae, & prorogatae fuerunt, usus converterere coactus fuisti, super hoc tibi pro Tua conscientiae securitate gratiose indulgeri desiderares.

Absolutio, de qua in Rubr.

§.2. Nos itaque eandem Majestatem Tuam, ob ejus eximia in Nos, & Apostolicam Sedem merita, amplioribus favoribus, & gratis prosequi volentes, ac litterarum Apostolicarum super concessionibus, & prorogationibus dictarum gratiarum, & cujusvis illarum etiam in forma Brevis, aut alias quomodolibet expeditarum tenores, ac datas, praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus ejus nomine per dictum Antonium Ducem Oratorem Tuum Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati; Te in primis a quibuscumque censuris, & poenis Ecclesiasticis forsitan incurris, & quocumque peccati reatu, & conscientiae scrupulo, ex eo quod pecunias, & proventus ex supradictis gratis, indulgentiarum nimirum, subsidii, & primae decimae perceptos in alios quam eos, ad quorum effectum concessa fuerunt, usus, quomodocumque converteris, auctoritate Apostolica tenore praesentium in utroque foro gratiose absolvimus, & plenissime liberamus, ac censuras, & poenas hujusmodi, nec non quancumque eorumdem proventuum etiam notabilem, ac notabilissimam summam per Te in alios hujusmodi usus conversam, Tibi remittimus, & condonamus.

Extensio indulgentiarum Cruciatu &c. ad alia pia opera.

§.3. Praeterea Majestati tuae, ut indulgentiae, & gratiae spirituales, & temporales ex causa expeditionis contra Turcas, Mauros, Saracenos, a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris concessae, & a Nobis novissime prorogatae eidem Majestati tuae, ac aliis universis, & singulis non solum pro expeditione contra Turcas, Mauros, & Saracenos, sed etiam contra quoscumque alios Infideles, ac etiam Haereticos, & Schismaticos, & Catholicae fidei hostes, Dominii Haereticis subditos, nec non pro tuitione tuorum Regnorum, & ditionum suffragentur; Tuque illis ad hos etiam effectus libere uti, & frui valeas, perinde ac si ab initio his etiam de causis concessae, & deinde semper prorogatae fuissent, X x 2 & ul-

& ulterius, ut ex proventibus, quos ex subsidio supradicto percipis, cum tantummodo triremium numerum, quem vere, & cum effectu secundum conscientiam Tuam sustentare poteris, & non ultra, sustentare tenearis, literis Apostolicis super concessionibus dictarum gratiarum, & illarum prorogationibus in reliquis semper salvis, auctoritate, & tenore predictis concedimus, & indulgemus.

Derogatio contrariorum

§.4. Non obstantibus praemissis, & quibuscumque aliis conditionibus, clausulis, & decretis in dictarum gratiarum, & cujuscumque illarum concessionibus, & prorogationibus appositis, & Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Dat. die 12. April. 1601. An.X.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 12. Aprilis 1601. Pontificatus nostri Anno X.

CCXLIV.

Ex Regest. in Canc. Apost.

Declaratur, omnia Regni Sardiniae Beneficia indigenis, & in dicto Regno natis, nec non naturalibus dumtaxat esse conferenda.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Procuriam.

Causa edenda hujusmodi Constitutionis.

Romanum decet Pontificem uti vigilem &c. opportuna.
§.1. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum deputatorum trium statum Brachiorum nuncupatorum Regni Sardiniae petitio continebat, quod in dicto Regno parvus Dignitatum, ac Canoniarum, & Praebendarum, necnon Parochialium, & sine cura Ecclesiarum, aliorumque Beneficiorum Ecclesiasticorum numerus institutus reperitur, eorumque fructus, & redditus annui tenues, ipsam vero Regnum studentium multitudine refertum, ac in eo diversa publica literarum studia ad illius indigenarum, atque adeo aliorum omnium eo confluentium, ac Theologiae, & aliis optimis scientiis vacare affectantium instructionem, & profectum instituta, Sardoniarumque ingenia literarum studiis apta, & maxime dedita existant, ac eorum permulti tum ad alias, tum ad eas, quae apud ipsos leguntur facultates capeffendas, tum vero ad studiorum suorum lauream consequendam in Italiam, & alias partes magnis suis sumptibus, & periculis terra, marique transire, quin etiam omnes fere literarum studiosi ad statum Ecclesiasticum aspirare, & vel nobilissimi Viri alterum ex duobus filiis Deo consecrare consueverunt, ex quo Ecclesiasticorum Status non parum illustratur, & multorum miserabilium pauperum sublevatur. Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, quamplures alienigenae etiam ex Hispaniarum Regnis, Provinciis,

& Dominis, ac illis adjacentibus Insulis oriundi, Dignitates, Canonicatus, & Praebendas, aliaque Beneficia Ecclesiastica in dicto Regno Sardiniae consentientia ambientes, sibi de illis, sive per Venerabiles Fratres nostros Archiepiscopos, & Episcopos dicti Regni, qui, ut plurimum, & pro magna parte exteri esse solent, sive alias auctoritate Apostolica provideri, ac fructus eorumdem, seu pensiones desuper refoverari procurent, & passim absque ullo obstaculo ad Beneficia, fructus, & pensiones hujusmodi recipiantur, & admittantur, ipsius vero Regni Sardiniae indigenae, in aliis Regnis, Provinciis, Dominis, & Insulis predictis praetextu quorundam Privilegorum, & Indultorum Apostolicorum, seu Constitutionum, aut Sanctionum pragmaticarum nuncupatarum, vel consuetudinum ibidem vigentium a consequentione quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum in illis consentientium, nec non perceptione fructuum, & pensionum omnino excludantur, & repellantur, & exinde plerique eorum, qui assiduis laboribus, & vigiliis, maximisque impensis in literarum studiis virtutis, & doctrinae semina susceperunt, & in agro Dominico, si ad illius culturam vocarentur, salutaria germina, quae Altissimo Iustissimos fructus suo tempore redderent, producere, sibi quae ipsi, & aliis ad salutem, & Catholicam Religionis, fideique propagationem, & conservationem prodesse possent, nequeunt Beneficia Ecclesiastica, aut fructus, vel pensiones pro eorum decenti sustentatione, neque in patrio solo propter exteriorum illa occupantium frequentiam, minusque extra illud assequi, exacta jam etate, & facultatibus suis consumptis veluti inertes arumnosam, ac miserabilem vitam ducere, & paupertatem in senectute, quod durissimum est tolerare cogantur, aliisque illorum conditione perterriti, & spe assequutionis Beneficiorum hujusmodi frustrati se Clericali Militia adscribi, ac in disciplinis, & Ministeriis Ecclesiasticis, sacrarumque literarum studiis se exercere non curent, imo ab eis a suis parentibus, & aliis ad secularia negotia revocentur. Et denique Procures, Nobiles, & alii laicula ejusdem Regni Sardiniae a Beneficiorum fundatione, ac jurium eorumdem, libertatisque Ecclesiae defensione, & tuitione quodammodo retrahantur: praeter haec vero idioma ipsum Sardiniae ita varium, & difficile esse noscitur, ut ab exteris perfecte haberi nunquam possit, adeo ut ipsimet Archiepiscopi, & Episcopi interpretes adhibeant, ac proinde exteri praedicti Ecclesiarum, & Beneficiorum, quae ibi assequuntur, nec non Parochianis, quorum curam susceperunt parum, aut nullo modo prodesse, nec oves suas amore naturaliter pascere possint, & collectis multis pecuniis, gravibusque impostis pensionibus sua tandem Beneficia nata occasione dimittant, aliaque damna, & incommoda ex admissione exteriorum hujusmodi prove-niant; Pro parte deputatorum praedictorum

Decretum, de quo in Rubrica.

rum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ipsorum indigenarum statui, & indemnitati consulere, ac alias in praemissis &c. dignemur.

§.2. Nos igitur aequum, & rationi consonum esse censentes, ut ipsi indigenae in Beneficiorum ejusdem Regni assequutione exteris praefertantur, ac propterea ex pastoralis officii nostri debito praemissis incommodis occurrere, & desuper opportune providere volentes, deputatos praedictos eorumque singulos a quibusvis excommunicationibus &c. censentes, nec non Beneficiorum tam secularium, quam regularium in dicto Regno Sardiniae consentientium qualitates, quantitates, invocationes, nuncupationes, denominationes, situationes, & illorum fructuum veros annuos valores praesentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, hac nostra in perpetuum valitura Constitutione statuimus, & ordinamus, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus omnia, & singula Beneficia Ecclesiastica in universo Regno Sardiniae hujusmodi nunc, & pro tempore consentientia, etiam si Canonicatus, & Praebenda, dignitates etiam majores post Pontificales, & principales Personatus, administrationes, & officia etiam curata, & electiva in Metropolitanis, & aliis Cathedralibus, vel Collegiatis, aut aliis Ecclesiis, nec non Parochialibus Ecclesiis, seu earum perpetuae Vicariis, ac in Romana Curia, vel extra eam litigiosa, & de Jurepatronatus laicorum etiam Nobilium, & Illustrium, seu eorum, & Clericorum mixtim etiam ex fundatione, vel dotatione, aut indulto Apostolico, seu alias quomodolibet qualificata sint, vel fuerint, quoties illa per cessum etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem, aut privationem ea pro tempore obtinentium, seu jus in illis, vel ad illa habentium, aut alias quovis modo etiam apud Sedem praefatam, aut etiam in aliquo ex mensibus, in quibus vacantium Beneficiorum Ecclesiasticorum dispositio Nobis, & dictae Sedi etiam per Constitutiones Apostolicas, seu Cancellariae Apostolicae regulas est, vel pro tempore fuerit reservata, vel etiam Ordinariis Collatoribus per easdem Constitutiones, seu regulas, vel literas alternativarum, aut alia privilegia, & indulta concessis habentibus, & impostum concedendis simul, vel successive vacare contigerit, etiam si actu nunc, ut praefertur, vel alias quibusvis modis, & ex quorumcumque personis vacant, ac ex eo, quod Beneficia ipsa obtinentes, seu in illis, vel ad illa jus habentes nostri, & quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum, seu Successorum nostrorum, aut Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium etiam viventium, & in dicta Curia praesentium familiarum, & continui Commensales, seu dictae Sedis Notarii, Subdiaconi, Accolyti, Cappellani, literarum Apostolicarum Abbreviatores, Scriptores, Cubicularii, Scuti-

feri, proventuum, & jurium Camerae Apostolicae Debitores, Collectores, & Subcollectores, seu quicumque alii Curiae, & Sedis praedictarum Officiales etiam sub diversis Constitutionibus felicis recordationis Pauli Papae IV. Praedecessoris nostri suorum, & pro tempore existentium Romanorum Pontificum familiarium continuorum Commensalium declaratoris comprehensum praesentes, & futuri quocumque nomine nuncupati, seu ex quavis alia causa dispositioni Apostolica specialiter, vel alias generaliter reservata, aut ex generali reservatione Apostolica affecta, seu ad Sedem eandem devoluta existant, vel fuerint, solis indigenis dicti Regni Sardiniae vere, realiter, & non fictis in eo natis, & nascituris, ac etiam illis, qui a parlamento generali in illo Regno celebrari solito juxta ejusdem Regni laudabilem consuetudinem naturales facti fuerint, affecta, & debita, praefatique alienigenae ad hujusmodi Beneficia, in titulum, Commendam, administrationem, vel alias quomodolibet obtinendum, aut illorum fructus, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quaecumque, seu super eis quavis pensiones percipiendum omnino inhabiles, & incapaces existant, etiam si ad praesens Beneficium in eo quocumque titulo obtineant, nec non quicumque Ordinarii, & alii inferiores Collatores, & Patroni, qui contra praemissa quidquam attentare praesumpserint a quacumque Beneficiorum collatione, provisione, electione, praesentatione, institutione, & quacumque alia dispositione, prout cuiquam competierit tamdiu suspensi remaneant, donec remissionem a Romano Pontifice pro tempore existente meruerint obtinere. Notarii vero, & Tabelliones etiam Apostolica, vel Imperiali, aut Regia, seu alia quacumque auctoritate creati, qui super adipiscenda possessione cujuscumque Beneficii in dicto Regno Sardiniae consentientis pro tempore rogabuntur, nisi prius eis fide dignorum testimonis, aut alias legitime conlitterit eum, cui possessio ipsa fuerit tradenda, vere, realiter, & non fictis in eodem Regno Sardiniae natum fuisse nullum omnino super actu possessionis hujusmodi instrumentum publicum, nec quancumque aliam etiam privatam scripturam conficere, seu in protocollum redigere valeant, & quicumque Judices Ordinarii, vel Delegati, coram quibus litem contra quemcumque alienigenam in quovis Beneficio contra praesentium tenorem intrusum tam in dicta Curia, quam extra eam moveri contigerit, quamprimum sibi legitime conlitterit, Beneficium ipsum ab alienigena detineri, possessionem, ac fructus, redditus, & proventus ejusdem Beneficii, donec eis, ad quos de jure spectabunt, adjudicentur, sequestrare, & sub arcto, & firmo sequestro ponere debeant, & teneantur, ita tamen ut si in fundationibus Beneficiorum de Jurepatronatus Laicorum, seu illorum, & Clericorum mixtim, ut praefertur existentium, nunc aut quando-